

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติความลับทางการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนนั้นเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการความลับทางการค้า อีกทั้งโทษที่กำหนดไว้สำหรับผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษาความลับทางการค้าและผู้เปิดเผยข้อเท็จจริง ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้จากการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งไม่เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษได้ตามความหนักเบาของลักษณะการกระทำผิด จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้สาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้าทั้ง ๒ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๙ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ หน้า ๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยมีนโยบายการส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้เป็นไปอย่างเสรีและป้องกันมิให้เกิดการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้าของประเทศไทย ยังไม่ครอบคลุมถึงความลับในการละเมิดความลับทางการค้า จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๙ มาตรา สาระสำคัญมีดังนี้

๑. หมวด ๑ การคุ้มครองความลับทางการค้า (มาตรา ๕ – มาตรา ๑๐)

๑.๑ ความลับทางการค้านั้นย่อมโอนให้แก่กันได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน ยกเว้นการโอนความลับทางการค้าทางมรดกที่ไม่ต้องทำเป็นหนังสือ

๑.๒ เจ้าของความลับทางการค้ามีสิทธิที่จะเปิดเผย เอาไป หรือใช้ซึ่งความลับทางการค้า หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นเปิดเผย เอาไป หรือใช้ซึ่งความลับทางการค้า โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรก็ได้ เพื่อรักษาความลับทางการค้าดังกล่าวให้เป็นความลับต่อไปก็ได้

๑.๓ การละเมิดสิทธิในความลับทางการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ การกระทำที่เป็นการเปิดเผย เอาไป หรือใช้ซึ่งความลับทางการค้าโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของความลับทางการค้านั้น อันมีลักษณะขัดต่อแนวทางปฏิบัติในเชิงพาณิชย์ที่สุจริตต่อกัน ทั้งนี้ผู้ละเมิดจะต้องรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการขัดต่อแนวทางปฏิบัติเช่นนั้น

๑.๔ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้แก่ความลับทางการค้ามิให้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า

๑) การเปิดเผยหรือใช้ซึ่งความลับทางการค้าโดยบุคคลที่ได้ความลับทางการค้านั้น มาโดยทางนิติกรรม โดยไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าความลับทางการค้านั้น คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้มาโดยการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้าของบุคคลอื่น

๒) การเปิดเผยหรือใช้ซึ่งความลับทางการค้าโดยหน่วยงานของรัฐซึ่งดูแลรักษาความลับทางการค้านั้นในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีจำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยหรือความปลอดภัยของสาธารณชน หรือ

(ข) ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า และในกรณีดังกล่าว หน่วยงานของรัฐซึ่งดูแลรักษาความลับทางการค้านั้น หรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ความลับทางการค้านั้นไป ได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อคุ้มครองความลับทางการค้าดังกล่าวจากการนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ไม่เป็นธรรม

๓) การค้นพบโดยอิสระ ซึ่งได้แก่การค้นพบความลับทางการค้าของผู้อื่น โดยผู้ค้นพบได้ใช้วิธีการประดิษฐ์หรือจัดทำขึ้นด้วยความรู้ความชำนาญของผู้ค้นพบนั้นเอง หรือ

๔) การทำวิศวกรรมย้อนกลับ ซึ่งได้แก่การค้นพบความลับทางการค้าของผู้อื่น โดยผู้ค้นพบได้ทำการประเมินและศึกษาวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เพื่อค้นคว้าหาวิธีที่ผลิตภัณฑ์นั้นได้รับการประดิษฐ์จัดทำหรือพัฒนา แต่ทั้งนี้บุคคลซึ่งทำการประเมินและศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าวจะต้องได้ผลิตภัณฑ์เช่นว่านั้นมาโดยวิธีที่สุจริต การกระทำตาม (๔) ไม่อาจถูกยกขึ้นกล่าวอ้างได้ถ้าบุคคลซึ่งทำวิศวกรรมย้อนกลับดังกล่าวได้ทำสัญญากับเจ้าของความลับทางการค้าหรือผู้ขายผลิตภัณฑ์ที่ทำวิศวกรรมย้อนกลับไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดแจ้ง

๑.๕ เมื่อมีหลักฐานโดยชัดแจ้งว่าผู้ใดละเมิดหรือกำลังจะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า ผู้ควบคุมความลับทางการค้าที่ถูกหรือกำลังจะถูกละเมิดสิทธินั้นมียุติวิธีดังต่อไปนี้

๑) ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นระงับหรือละเว้นการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้านั้นเป็นการชั่วคราว และ

๒) ฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งห้ามมิให้ผู้นั้นละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า และฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ละเมิดสิทธิในทางความลับทางการค้าได้ การใช้สิทธิตาม (๑) อาจกระทำได้ก่อนการฟ้องคดีตาม (๒)

๒. หมวด ๒ การพิจารณาคดีเกี่ยวกับความลับทางการค้า

๒.๑ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้ผู้นั้นละเมิดสิทธิในความลับทางการค้า และฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ละเมิดสิทธิในทางความลับทางการค้าได้ ห้ามมิให้มีการละเมิดสิทธิในความลับทางการค้านั้นต่อไปอีก ถ้าความลับทางการค้านั้นได้ถูกเปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือได้สิ้นสภาพการเป็นความลับทางการค้าในภายหลัง ให้ผู้ซึ่งถูกศาลสั่งห้ามมิให้ละเมิดสิทธิในความลับทางการค้ามีสิทธิยื่นคำขอให้ศาลยกเลิกคำสั่งเช่นว่านั้นได้

๒.๒ การใช้สิทธิทางศาลเพื่อคุ้มครองความลับทางการค้าและการพิจารณาคดีเกี่ยวกับความลับทางการค้านอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

๓. หมวด ๓ การดูแลรักษาความลับทางการค้าโดยหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ขออนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก หรือขายซึ่งยาหรือเคมีภัณฑ์ทางการเกษตรที่ใช้สารเคมีชนิดใหม่ต้องเสนอข้อมูลประกอบคำขออนุญาตต่อหน่วยงานของรัฐ หากข้อมูลนั้น

ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นความลับทางการค้าซึ่งมีลักษณะเป็นผลการทดสอบหรือข้อมูลอื่นใดที่การจัดทำค้นพบ หรือสร้างสรรค์ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก และผู้ขออนุญาตได้ขอจดทะเบียนให้หน่วยงานของรัฐดูแลรักษาความลับทางการค้าดังกล่าวด้วย ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีหน้าที่ดูแลรักษาความลับทางการค้านั้นจากการเปิดเผย เอาไป หรือใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๔. หมวด ๔ คณะกรรมการความลับทางการค้า

๔.๑ ให้มีคณะกรรมการความลับทางการค้า ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสามคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรม เกษตรศาสตร์ เกษศาสตร์ การค้าระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือสาขาอื่นใดที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในภาคเอกชนอย่างน้อยหกคนให้อธิบดีเป็นเลขานุการ โดยคณะกรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

๕. หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่

ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่ทำการ สถานที่ผลิต สถานที่เก็บสินค้า หรือยานพาหนะใด เพื่อตรวจค้นหรือตรวจสอบ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสิ่งของที่ได้มา หรือได้ผลิตขึ้นโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้เอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน ทั้งนี้ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

๒) ยึดหรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ไม่เกินสามเดือน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

๖. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๖.๑ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ การกระทำ หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๒. พระราชบัญญัติความลับทางการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนที่ ๖ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการความลับทางการค้า อีกทั้งโทษที่กำหนดไว้สำหรับผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษาความลับทางการค้าและผู้เปิดเผยข้อเท็จจริง ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้จากการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติความลับทางการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการความลับทางการค้า โดยกำหนดให้คณะกรรมการความลับทางการค้าประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับกรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วยข้าราชการประจำของหน่วยงานที่รับผิดชอบและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นรองประธานกรรมการ ส่วนอธิบดีกรมวิชาการเกษตรและเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้กำหนดคุณสมบัติให้ครอบคลุมทุกสาขาที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๒. ยกเลิกลักษณะต้องห้ามของกรรมการตามมาตรา ๑๗ เนื่องจากมาตรา ๑๗ เดิม เป็นอุปสรรคสำคัญในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งมาตรา ๒๐ ห้ามกรรมการผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาเข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้นไว้แล้ว (ยกเลิกมาตรา ๑๗)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขโครงสร้างของคณะกรรมการความลับทางการค้า และเพิ่มเติมการกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระสามารถดำเนินงานต่อไปได้ จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานของคณะกรรมการความลับทางการค้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตร ๑๘)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิธีการประชุมของคณะกรรมการความลับทางการค้า และการกำหนดให้กรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างของคณะกรรมการความลับทางการค้า (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคสอง และวรรคสี่ และมาตรา ๒๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานเปิดเผยความลับทางการค้าที่กำหนดไว้สำหรับผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษาความลับทางการค้าและผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

๕.๑ กรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษาความลับทางการค้า แก้ไขอัตราโทษเป็น “ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

๕.๒ กรณีผู้กระทำความผิดเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้แก้ไขอัตราโทษเป็น “ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๕)

นางจรรววรรณ ดวงวิชัย / จัดทำ